

Al voltant de Benny Goodman

La mort de Benny Goodman el passat mes de juny ens cau com un altre puntal que desapareix si més no com una figura que hom en podria discutir llargament. I, aquí mateix cal fer un parèntesi ben distanciat del que va fer mitjança la seva gran orquestra, o amb els seus grups reduïts. Si amb l'orquestra no interessa absolutament gens, doncs cau a la vulgaritat dels arranjaments comercials i intranscendents, ans el contrari amb els seus "trios", "quartets", etc. arriba a la més alta definició de "jazz".

Perquè fou així? Doncs qualsevol afeccionat versat en el jazz, descobreix immediatament la tasca de conjunt. No oblidem que el jazz es música col·lectiva, els uns "traballen" per raport als altres. Quant aquesta combinació "roda" bé, el jazz és perfecte. Però cal esmentar que tots o quasi bé tots els músics que interpretaren amb el "swing" de Benny, foren després, primer tant importants com ell, i després més que ell. Teddy Wilson, Lionel Hampton, Charlie Christian, etc... monstres del jazz de totes les èpoques, gent que avui queden com a puntals indiscutibles.

És aquí mateix, on de nou es pot repetir la cèlebre frase aplicada al Quintet Hot Club de França, de que "el millor que té Stephen Grapelly es precisament en Django Reinhardt, es a dir que el millor de Benny Goodman es Hampton, Wilson, Christian...

Benny Goodman no hauria passat a la història del jazz com a gran puntal sense els músics esmentats, hauria passat en tot cas com un clarinetista més. I, no vull dir amb això que interpreti malament, i que tampoc valori aquí el seu mèrit i la seva tasca en pro del jazz, no, és més, crec que la seva personalitat interpretativa és ben característica. Hom descobreix la seva fraseologia amb els ulls clucs. Té una manera de dir les coes certament personal, no cal llegir el nom seu en el disc per a reconèixer-lo, i això té el seu valor. Ara bé, la seva tessitura és curta, li manca la força expressiva d'un Barney Bigard o d'altres. Aquesta gama mitjana de valors la juga amb astúcia però no podria mai arribar a fer la interpretació d'un "Acros the trake blues" de Duke Ellington, on la tècnica del solista Bigard, arriba de la nota més baixa que hom pugui trobar en un clarinet fins a la més alta, sense perdre n'hi remotament un bri de qualitat interpretativa.

Benny Goodman havia trobat una sèrie de frases, o d'escapes simultànies, de temes de dicció

jazzística, inconfundibles, però mai més es bellugava d'elles. No en sortia mai, perquè no en podia sortir, digues que no tenia més idees dins el cap, tornava sempre a les mateixes.

Benny Goodman ha de passar a la història del jazz per les seves interpretacions de grups reduïts amb músics com Hampton, Christian o Wilson i perquè hom escolta a aquests últims més qua a ell mateix, i si m'apureu encara i puc afegir que en moltes de les seves intervencions el que fa d'apagar un moment que hagués pogut ésser sublim si els intèrprets haguessin continuat sense ell.

L'etiqueta del Rei de Swing, és simplement això, una etiqueta. A la gent els hi agrada molt penjar etiquetes, però el swing no el va pas inventar en Benny Goodman, ni molt menys des del 1935 al 1941, on hi troben totes les seves millors interpretacions gràcies als seus impressionants col·laboradors ja esmentats. El swing es troba a tot arreu on el jazz és de qualitat, amics. Ja en Louis Armstrong amb els seus "Hot Five" i "Hot Seven" (1926-28) ens dona swing per parar un tren!

Diguem finalment que Benny Goodman no fa mai més res de bo, a partir de la dècada dels anys quaranta, i repeteixo senzillament perquè es desfan els grups petits, on els mestres de jazz esmentats aniran cadascú pel seu costat.

No podem pas, si més no, deixar passar Benny Goodman amb desgana, sinó al contrari, doncs fou un dels més astuts descobridors de genis del jazz, i això també té el seu mèrit.

Jordi Vall Escriu

